- **Kutatócsoport neve**

Kultúra-, Érték- és Művelődéskutatási Műhely

- **Kutatási téma**

Gyermekfolklór, gyermekjátékok.
Szájhagyomány és történeti valóság. Lokális balladák.
Új epikus műfajok (élménytörténet, igaz történet, élettörténet), mindennapi történetek folklorisztikai szempontú elemzése.
Életútelemzések, családtörténetek. Pl.: politikai és közigazgatási vezető réteg 1945 és 1956 közötti vizsgálata, Stádel család.
Napjaink aktuális társadalmi jelenségeinek, problémáinak vizsgálata, értékszociológiai kutatások végzése.
Kiemelkedő egyéniségek életműve, akik szülőföldünk művelődésében, gazdaságában nagy szerepet töltöttek be.
A neofolklór jelenségek vizsgálata, bemutatása, elemzése.
A közlekedési struktúra, az értelmiség szerepe a régió gazdasági, kulturális és szellemi életében.
Kultúra közvetítésének elméleti és gyakorlati kérdései.
Modern művészetelmélet kérdései, befogadói esztétika, amerikai esztétika.

- **Kutatási cél**

A kultúra interdiszciplináris vizsgálata, a művelődés különböző területeinek, színtereinek történeti és recens bemutatása, elemzése. A kulturális értékek feltérképezése, valamint ezen eredmények beépítése az oktató munkába. Lokális, nemzeti, regionális értékek összefüggései. A világméretű globalizáció eszközei és kulturális kihívásai. A kultúra közvetítésének elméleti és gyakorlati kérdései. A magyar művelődéstörténet korszakai. Média és kultúra viszonya.

Kutatási területeink közül – mint a publikációból is kiderül – utóbbi időben az életútelemzések, családtörténetek, lokális balladák, politikai és közigazgatási vezető réteg vizsgálata, pedagógiai témák, Stádel iparos család kutatása, szómaesztétika, tánc és Santayana szerepeltek.

- **Kutatási módszerek**

Életútelemzés, családfakutatás, Oral history, néprajzi gyűjtőmódszer, folklorisztikai elemzés

Jelenleg folyamatban levő kutatások

- Vidéki múzeumokban, külföldön a Stádel gyártmányok, találmányok keresése
- További dokumentumok, családi tárgyak felkutatása
- A Stádel gépgyárról szóló (magyar és nemzetközi) sajtóanyagok, reklámok összegyűjtése
- További Oral history gyűjtése
- Stádel családfa elkészítése

- Győr, mint vasúti csomópont a 19. században
- A magyar vasútépítés mögött húzódó érdekek az Osztrák–Magyar Monarchia felbomlásáig

A kutatási témákhoz kapcsolódó egyéb tevékenység
Kapcsolatfelvétel:

- Fővárosi (Mezőgazdasági Múzeum) vidéki múzeumokkal (Rómer Flóris Művészeti és Történeti Múzeum Helytörténeti gyűjtemény, Mezőkövesd, Zirc, Gyöngyös, Rába Múzeum)
- Győr-Moson-Sopron Vármegye Győri Levéltára
- Győri Ipartörténeti Alapítvány
- Szakemberekkel: Molnár József (történelem tanár, agrártörténeti szakértő és gyűjtő); Dr. Honvári János történész, iparkutató, Dr. Szakál Gyula történész, szociológus, Néma Sándor levéltáros, Áldozó István főlevéltáros)
- Stádel Családtagokkal (7 fő)
- International Railway History Association (Párizs)
- Közlekedéstudományi Egyesület

2023-ban külön kis kutatócsoport alakult a Stádel gyár – Győr első gépgyára – tárgyi és szellemi hagyatékának feltérképezése céljából

Kutatócsoportunk Győr első gépgyárának (Stádel gépgyár) történetét vizsgálja az alábbi témakörök szerint. (Tervezzük a témát műszaki, kereskedelmi szempontból vizsgáló szakemberek – gépészmérnök, agrármérnök, közgazdász – kutatócsoportba történő bevonását.)

- **Cél:** Győr ipartörténetének bővítése. Eddig még fel nem tárt hagyatékelemek megkeresése, publikálása. Ipartörténeti emlékekről szóló dokumentumok feltárása, bővítése. Emlék állítása a család tagjainak, felmenőinek. A szóbeli emlékezet megörökítése, amíg ez lehetséges, és élnek a családtagok.
- Kutatócsoportunk felvállalja a győri Stádel család- és gyár történetének megírását, kibővítését, adatok pontosítását. A gyárról eddig megjelent írások, tanulmányok összegyűjtését. Számba vesszük és dokumentáljuk a levéltárban, a múzeumban és a családi irattárakban fellelhető dokumentumokat, tárgyi emlékeket. Feltérképezzük országos és nemzetközi viszonylatban, hogy melyik múzeumban található még Stádel gyártmány, találmány. Ezeket dokumentáljuk, összesítjük. Családfát készítünk a méltán híres családról.
- Összegyűjtjük a családról szóló történeteket. Kutatásunkat interjúkkal, oral history-val is bővítjük és színesítjük, megszólaltatjuk a gyáralapító Stádel Károly leszármazottjait, családtagjait, valamint több agrártörténeti szakértőt. Feltérképezzük a több generáción

keresztül is fennmaradt híres cég történetét és tulajdonosainak életpályáját. Összegyűjtjük a Stádel gyárról szóló helyi, országos és nemzetközi sajtóanyagot. Számbavesszük a családnál még fellehető emléktárgyakat (fotók, dokumentumok, emléklapok, plakátok, érmek, használati tárgyak). Megkeressük és lefotózzuk a még használatban lévő, és nem dokumentált gyártmányokat (vízelvezetők, csatornafedelek stb.). Vizsgáljuk az egykori gépgyár nemzetközi – elsősorban angol, osztrák, cseh – üzleti kapcsolatait. Előadásokat tartunk a kutatás eredményeiről, azokat publikáljuk hazai és nemzetközi folyóiratban.

- **A kutatócsoport vezetője**

Név	Beosztás	Szervezeti egység
Dr. Lanczendorfer Zsuzsanna, PhD	egyetemi docens, mestertanár, 2017-óta Magyar Rektori Konferencia, Bölcsészettudományi Bizottság tagja, MTA Bolyai János Kutatás Ösztöndíjasa	Apáczai Csere János Pedagógiai, Humán- és Társadalomtudományi Kar Bölcsészettudományi és Humánerőforrás-fejlesztési Tanszék

A kutatócsoport tagjai

Név	Beosztás	Szervezeti egység
Csendesné dr. Cseri Kinga PhD	filozófus, egyetemi docens	Bölcsészettudományi és Humánerőforrás-fejlesztési Tanszék
Dr. habil Horváth Csaba Sándor PhD	történész, egyetemi docens	Bölcsészettudományi és Humánerőforrás-fejlesztési Tanszék
Dr. habil Horváth Nóra PhD	filozófus, egyetemi docens	Bölcsészettudományi és Humánerőforrás-fejlesztési Tanszék
Dr. Varga Balázs PhD	történész, szociológus, egyetemi docens	Bölcsészettudományi és Humánerőforrás-fejlesztési Tanszék
Cserhalmi Zoltán	történész, muzeológus	Rómer Flóris Művészeti és Történeti Múzeum

- **Eddigi eredmények (2023-2026)**

A Stádel Gépgyár bekerült a Győri Értéktárba! Több előadás a témában és publikáció.

- **Legfontosabb publikációk (2023-2026)**

- *Cserhalmi Zoltán – Varga Balázs: Győr első gépgyárának története, tárgyi és szellemi hagyatéka I. 145-156. In: Új irányok és lehetőségek a nevelés-, humán- és társadalomtudományok területén. XXVI. Apáczai-napok Tudományos Konferencia tanulmánykötete. Szerk.: Dőryné Zábrádi Orsolya - Kurucz Anikó - Varga Balázs. Győr, Széchenyi István Egyetem, Apáczai Csere János Pedagógiai, Humán- és Társadalomtudományi Kar, 2023.*

- *Nóra Horváth: The Clamorous Silence of the Body: on Shusterman's Somaesthetics. In.: Journal of Somaesthetics Vol. 9 No. 1/2 (2023): Somaesthetic Self-Care and the Politics of Taste and*

Transformation/Methodologies for Exploring Embodiment and Aesthetics https://journals.aau.dk/index.php/JOS/issue/view/468 *ISSN: 2246-8498,* ***Scopus indexed, Q1***

- *Nóra Horváth: AESTHETIC EXISTENCE AND THE THERAPY OF PASSIONS IN THE WORLD OF GEORGE SANTAYANA In.: Pragmatism Today, VOLUME 14, ISSUE 2, WINTER 2023, Pragmatism and Sexuality* https://www.pragmatismtoday.eu/index.php?id=2023winter2*, ISSN 1338-2799* ***Scopus indexed, Q3***

- *Nóra Horváth: Inspirations and Traces in the Works of Pál Frenák ARTS 12(1): 34 p. x (2023)*

- *Nóra Horváth: The Aesthetics of Destabilisation in the Dance Choreographies of Pál Frenák, In: Aesthetic Literacy III. - an endgame, pp. 99-108., MONGREL MATTER, 2023.*

- *Horváth, Nóra; Sántha-Szigethy, Edit: Városok a gyermekekért – a játszótértervezés új útjai. In: Dőryné, Zábrádi Orsolya; Kurucz, Anikó; Varga, Balázs (szerk.) Új irányok és lehetőségek a nevelés-, humán- és társadalomtudományok területén XXVI. Apáczai-napok Tudományos Konferencia tanulmánykötete. Győr, Magyarország: Széchenyi István Egyetem Apáczai Csere János Pedagógiai, Humán- és Társadalomtudományi Kar (2023) pp. 156-162., 7 p.*

- *Lanczendorfer Zsuzsanna: Győr első gépgyárának története, tárgyi és szellemi hagyatéka. II. A Stádel család visszaemlékezése. 163-177. In: Új irányok és lehetőségek a nevelés-, humán- és társadalomtudományok területén. XXVI. Apáczai-napok Tudományos Konferencia tanulmánykötete. Szerk.: Dőryné Zábrádi Orsolya - Kurucz Anikó - Varga Balázs. Győr, Széchenyi István Egyetem, Apáczai Csere János Pedagógiai, Humán- és Társadalomtudományi Kar, 2023.*

- *Lanczendorfer Zsuzsanna – Varga Balázs: Sustainability in Folk Culture: Transmission of a Traditional Blue Dyeing Technique in Gyor, Chemical Engineering Transactions, 2023. 107. szám, 235-240. p., Scopus indexed, Q3*

- *Lanczendorfer Zsuzsanna: Szellemi kulturális örökségünk egy győri kékfestő család munkásságán keresztül (II. rész) In: Kulturális Szemle, 2023. X. évfolyam, 1. szám, 44-59.*

- *Lanczendorfer Zsuzsanna: Kisalföldi helyi népballadák és a valóság. In: Szerk.: Liszka József. Acta Ethnologica Danubiana 25. Az Etnológiai Központ Évkönyve. Forum Minority Research Institute. Komárom - Somorja, 2023. 11-24.*

- *Bánkutiné Mihalcsik Márta – Lanczendorfer Zsuzsanna: Érték és közösség – Helyi kézműves alkotóközösségek és helyi értéktárak szerepe, egymásra hatása a Balaton-felvidéki kistelepüléseken (II. rész) In: Kulturális Szemle. 2023. X. évfolyam, 1, szám, 115-129.*

- *Cseri Kinga: Az emberi lét végességének egzisztenciális értelme, Janus-arca. In: Jani Anna; Lengyel Zsuzsanna Mariann (szerk.) A jóindulat hermeneutikája. Irodalmi, történeti, fenomenológiai megközelítések. Emlékkötet Fehér M. István tiszteletére. Budapest, L'Harmattan Kiadó (2023) 486 p. pp. 197-207.*

- *Boldizsár Boglárka - Cseri Kinga: A művészetek metamorfotikus hatása. In: Szőke Júlia; Kecskés Petra; Tompos Anikó (szerk.) A gazdaság, kultúra, oktatás és nyelv bűvöletében. Tanulmányok Ablonczyné Mihályka Lívia 70. születésnapjára. Győr, Universitas - Győr Nonprofit Kft. (2023) 294 p. pp. 143-152., 10 p.*

- *Horváth Csaba Sándor – Veöreös András: The Railway as a Sustainable Heritage: Monument Railways in the Service of Sustainability through the Example of the Győr–Veszprém Railway Line. Chemical Engineering Transactions, 2023. 107. 37–42. p.* ***Scopus indexed, Q3***

- *Horváth Csaba Sándor: A győri MÁV-pályaudvar áruforgalmi jellemzői az 1895-ös adatfelvétel alapján In: Dőryné Zábrádi Orsolya – Kurucz Anikó – Varga Balázs (szerk.): Új irányok és lehetőségek a nevelés-, humán- és társadalomtudományok területén XXVI. Apáczai-napok Tudományos Konferencia tanulmánykötete. Győr, Széchenyi István Egyetem Apáczai Csere János Pedagógiai, Humán- és Társadalomtudományi Kar, 2023. 89–98. p.*

- *Horváth Csaba Sándor: Győr és a helyiérdekű vasutak a 19. században. In: Horváth Csaba Sándor (szerk.): Ezerarcú közlekedés II.: Fókuszban a személyszállítás. Budapest, Közlekedéstudományi Egyesület, 2023. 221-249. p.*

- *Horváth Csaba Sándor: Old railways, new borders. The impact of treaty of Trianon on Western Transdanubia network (1918–1924). Journal of Transport History, 3. szám, 457–482. p.* ***Scopus indexed, D1***

- *Horváth Csaba Sándor (szerk.): Ezerarcú közlekedés II.: Fókuszban a személyszállítás. Budapest, Közlekedéstudományi Egyesület, 2023. 590 p.*

- *Lanczendorfer Zsuzsanna - Balázs Lívia: Nevetek. Névhez kötődő mondókák, csúfolók. Győr, 2024. Magyar Kultúra Kiadó, 130 p.*

- *Boldizsár Boglárka - Cseri Kinga, Sipos Judit: Magyar és szlovák egyetemisták tanulási és életviteli változásainak vizsgálata a világjárvány idején.*

- *Horváth Csaba Sándor: Balkan and Eastern Front Trains – Front lines in Hungary in the Great War between 1914 and 1916. In: Giuntini Andrea – Jacolin Henry (szerk): The Railways and a WW1. London, Taylor & Francis, 2024.*

- *Horváth Csaba Sándor. Ezerarcú közlekedés III. A közlekedés hatása egyes települések és a régiók életére. Budapest, Közlekedéstudományi Egyesület, 2024–2025.*

- *Horváth Csaba Sándor: Győr, mint vasúti csomópont a 19. században. Győr, 2024–2025.*

- *Lanczendorfer Zsuzsanna: Kozarek Ferenc, a „gavallér hóhér" alakja, egy jogi néprajzi kutatás tükrében. Jogszokáskutatás Európában és Ázsiában. Jogi néprajzi, jogtörténeti és jogi kultúrtörténeti tanulmányok. Szerk.: Nagy Janka Teodóra – Bognár Szabina – Szabó Ernő. Pécsi Tudományegyetem, Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar, Szekszárd, 2025. 337-357.*

- *Lanczendorfer Zsuzsanna: Csuhéval beszőtt lécvázas bútorok a Sokoróalján. Vándorkiállítás megnyitó beszéd. Néprajzi Hírek 2025/1. 54. évfolyam, 38-42.*

- *Lanczendorfer Zsuzsanna: Trianon emlékezete egy csodás textílián keresztül 3. 177-197. In: Kihívások a Művelődés és Felnőttképzés világában. Acta Andragogiae et Culturae sorozat 31. kötet Sorozatszerkesztő: Juhász Erika Ph.D. DE BTK Nevelés- és Művelődéstudományok Intézete Szerkesztő: Juhász Erika – Márkus Edina Debrecen, 2025.*

- *A ménfői Ecker-villa tárgyi és szellemi értékei. In: XXIX. Apáczai Tudományos Konferencia tanulmánykötet 2025. Tudás, érték, megújulás – Apáczai nyomdokain. Szerkesztők: Dőryné Zábrádi Orsolya - Kurucz Anikó - Nemes Zsolt - Varga Balázs, Kiadó: Széchenyi István Egyetem Apáczai Csere János Pedagógiai, Humán- és Társadalomtudományi Kar 178-191. https://jogineprajz.abtk.hu/wp-content/uploads/2025/09/JKJNK12.pdf*

- Csöppüs Dóra – Konczosné Szombathelyi Márta – Lanczendorfer Zsuzsanna A logó, a városmárka vizuális arculati eleme. 162-170. 2025. XXVI. Apáczai-napok tanulmánykötet 2024 (Szerk.: Dőryné Zábrádi Orsolya - Kurucz Anikó - Varga Balázs), XXVIII. Apáczai-napok Online Tudományos Konferencia tanulmánykötete 2024. november 14. https://lib.sze.hu/images/Apaczai/kiadv%C3%A1ny/2024/07-01_A%20log%C3%B3,%20a%20v%C3%A1rosm%C3%A1rka%20vizu%C3%A1lis%20arculati%20eleme.pdf https://lib.sze.hu/downloadmanager/index/id/15650/m/11386

- *Lanczendorfer Zsuzsanna: „Ménfői Ecker-villa". (Kézirat 21 p.) 2024. In: Győri Értéktár. https://gyor.hu/gyor/kultura/gyori-ertektar/gyori-ertekek/;https://gyor.hu/easy-docs/66596fe194450*

- *Varga Balázs – Kovács Linett – Simon Gabriella – Tamás Réka: Jászszentlászló. In: Rigó Róbert – Demeter Péter (szerk.): Tanyakollégium III. Antológia Kiadó, Lakitelek, 2023. 128-137.*

- *Varga Balázs: 4th April, the Day of Hungary's Liberation and its National Holiday, in the Mirror of Nationwide Daily Newspapers between 1945 and 1989. In: Akulshin PV - Vasileva SA (szerk.): Aktualnye problemy izucheniia i prepodavaniia istorii i mezhdunarodnykh otnoshenii. Ryazan: Ryazan State University, pp 7-22 (2024)*

- *Varga Balázs: Trianon emlékezete jelszavakon és szimbólumokon keresztül. In: Juhász Erika - Márkus Edina (szerk): Kihívások a művelődés a felnőttképzés világában. Debrecen: Debreceni Egyetem BTK Nevelés- és Művelődéstudományi Intézete, Nemzeti Művelődési Intézet, pp. 152-176 (2025) (Acta Andragogiae et Culturae 0209-9608; 31)*

- *Varga Balázs: A Széchenyi István Főiskola egyetemmé válásának folyamat négy egykori politikus visszaemlékezése alapján. In: Dőryné Zábrádi Orsolya - Kurucz Anikó - Varga Balázs (szerk.): Tudás, érték, megújulás – Apáczai nyomdokain: XXIX. Apáczai Tudományos Konferencia tanulmánykötete. Győr: Széchenyi István Egyetem Apáczai Csere János Pedagógiai, Humán- és Társadalomtudományi Kar, pp 226-232 (2026)*

- *Horváth, Csaba Sándor Crossing the County Borders: The History and Functions of Local Railways around Sopron up to1920(2026) Conference of T2M 2026 International Association for the History of Transport, Traffic and Mobility: Cross-Border Mobility: Migration, Logistics and Geopolitics, Széchenyi István University, Győr, Hungary, October 14–17, 2026.*

- *Horváth, Csaba Sándor Book Review: A Fiumei Villamos, Riječki Tramway, I Tram di Fiume [The Fiume Tramway] byGábor Zsigmond JOURNAL OF TRANSPORT HISTORY 1pp. 1-2., 2 p. (2025)*

- *Horváth, Csaba Sándor: A szombathelyi villamosközlekedés múltja HONISMERET 4pp. 148-151., 4 p. (2026)*

- *Horváth, Csaba Sándor Trains on the Balkan and Eastern Fronts: Front Lines in Hungary during the Great War between1914 and 1916In: Giuntini, Andrea; Jacolin, Henry Railways in the First World War, Volume 2New York, Amerikai Egyesült Államok: Routledge (2026) pp. 28-43., 16 p.*

- *Horváth, Csaba Sándor- Majdán, János: The first uniform rail passenger fare model in Europe: Hungary's late 19th-century reform andits foreign judgement HUNGARIAN STUDIES: A JOURNAL OF THE INTERNATIONAL ASSOCIATION FOR HUNGARIANSTUDIES AND BALASSI INSTITUTE2026pp. 1-20., 20 p. (2026)*

- *Horváth, Csaba Sándor; Tomáš, Nigrin; András, Veöreös; Ágoston, Winkler: Divergent Tracks: Hungary's 1968 Railway Dismantling and Czechoslovakia's Railway Continuityunder Central Planning Mobility Humanities 5: 2pp. 189-212., 24 p. (2026)*